

# DPH

- Je hlavní nepřímou daní v ČR,
- Upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o DPH (dále ZDPH), přijatým v souvislosti se vstupem ČR do EU a také směrnicemi EU, zejména 2006/112/ES,
- Je vybírána plátcí DPH od poplatníků (koncových spotřebitelů v ceně zboží a služeb),
- V současnosti jsou uplatňovány v souladu s § 47 ZDPH dvě sazby – základní 21 % a snížená 12 % (na knihy pak efektivní sazba 0 % (osvobození)),
- U většiny zboží a služeb se uplatňuje základní sazba DPH,
- Snížená sazba se uplatní pouze u zboží uvedeného v příloze č. 3 ZDPH a u služeb uvedených v příloze č. 2, a dále u bytové výstavby a u staveb pro sociální bydlení za podmínek § 48 a § 49 ZDPH, tepla a chladu.

# Komu z českých subjektů hrozí, že se bude muset registrovat k odvodu DPH?

- 2 okruhům osob:
  - ◆ Osobám povinným k dani (OPD),
  - ◆ Identifikovaným osobám (IO),
- OPD jsou vymezeny v § 5 a 5a ZDPH, od povinnosti uplatňovat DPH jsou OPD osvobozeny za podmínek § 6 ZDPH, jako plátcí se registrují podle § 94, 94a a 95a ZDPH,
- IO definují § 6g – 6l ZDPH, jejich registrace probíhá podle § 97 a 97a ZDPH.

# OPD (podnikatelé) dle § 5 ZDPH

- (1) Osobou povinnou k dani je osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, nebo skupina. Osobou povinnou k dani, pokud samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání.
- (2) Za samostatně uskutečňovanou ekonomickou činnost se nepovažuje činnost
  - ◆ a) zaměstnance nebo jiné osoby vyplývající z pracovněprávního vztahu, služebního poměru nebo jiného obdobného vztahu,
  - ◆ b) jiných osob než osob podle písmene a), pokud jsou příjmy z této činnosti příjmy ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmu.
- (3) Ekonomickou činností se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby a výkonu svobodných a jiných obdobných povolání podle jiných právních předpisů, za účelem získávání pravidelného příjmu. Za ekonomickou činnost se považuje zejména činnost spočívající ve využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu.
- (4) Stát, kraj, obec ani jiná veřejnoprávní osoba se nepovažují za osoby povinné k dani v souvislosti s činnostmi nebo plněními, při nichž vystupují jako orgány veřejné moci, a to i v případě, kdy v souvislosti s těmito činnostmi vybírají poplatky nebo jiné úhrady.
- (5) Osoba podle odstavce 4 se však považuje za osobu povinnou k dani, pokud uskutečňuje činnosti,
  - ◆ a) které jsou uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu, nebo
  - ◆ b) při jejichž výkonu se má za to, že dochází k výraznému narušení hospodářské soutěže tím, že osoba podle odstavce 4 nebyla považována nebo není považována za osobu povinnou k dani; tyto činnosti stanoví vláda nařízením.

# Plátci daně (§ 6 ZDPH)

- (1) Osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku nebo osoba registrovaná do režimu pro malé podniky pro tuzemsko je plátcem od prvního dne kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč.
- (2) Osoba podle odstavce 1 je plátcem dnem následujícím
  - ◆ a) po dni překročení částky podle odstavce 1, pokud správci daně ve včas podané přihlášce k registraci sdělila, že se chce stát plátcem tímto dnem, nebo
  - ◆ b) po dni, kdy její obrat v tuzemsku překročil v příslušném kalendářním roce částku 2 536 500 Kč.
- (3) Osoba podle odstavce 1, která uskutečňuje pouze plnění, u kterých by neměla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, se nestane plátcem podle odstavce 1 nebo 2, ale je plátcem
  - ◆ a) prvním dnem kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku podle odstavce 1, pokud tato osoba uskuteční plnění, které spadá do jejího obratu v tuzemsku a u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, v kalendářním roce tohoto překročení, nebo
  - ◆ b) dnem následujícím po dni uskutečnění plnění, které spadá do jejího obratu v tuzemsku a u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, v případě, že toto plnění se uskutečnilo poté, co 1. v příslušném kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku podle odstavce 1 a správci daně ve včas podané přihlášce k registraci sdělila, že se chce stát plátcem tímto dnem,
- 2. v příslušném kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku podle odstavce 2 písm. b), nebo pokud uskutečněním tohoto plnění došlo k překročení této částky, nebo
- 3. v bezprostředně předcházejícím kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku podle odstavce 1.
- (4) Osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, které byla zrušena registrace z důvodu, že jako plátce přestala uskutečňovat ekonomickou činnost, je plátcem ode dne, ve kterém uskutečnila plnění, u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, v případě, že v příslušném nebo bezprostředně předcházejícím kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku podle odstavce 1.
- Definice obratu pro účely DPH je vymezena v § 4a ZDPH,
- V § 6b – 6f je pak definováno plátcovství u OPD i tehdy, pokud nepřekročí výše uvedený obrat.

# Registrace OPD (§ 94 a 94a ZDPH)

## Povinná registrace plátce

- (1) Osoba podle § 6 odst. 1 je povinna podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dnů ode dne překročení částky podle § 6 odst. 1 nebo § 6 odst. 2 písm. b).
- (2) Osoba podle § 6 odst. 3 je povinna podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dnů ode dne uskutečnění plnění, které spadá do jejího obratu v tuzemsku a u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem.
- (3) Osoba podle § 6 odst. 4 je povinna podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění.
- (4) Plátce podle § 6b až 6ea je povinen podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dnů ode dne, ve kterém se stal plátcem.

## Dobrovolná registrace plátce

- (1) Osoba podle § 6f může podat přihlášku k registraci pouze v případě, že není nespolehlivou osobou.
- (2) Lhůta pro vydání rozhodnutí o registraci osoby povinné k dani podle odstavce 1 neběží po dobu řízení o její nespolehlivosti.

§ 96 ZDPH zavádí zároveň nový povinný registrační údaj:

- (1) V přihlášce k registraci plátce je osoba povinná k dani povinna uvést také čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, pokud jsou používány pro ekonomickou činnost.  
(2) Osoba povinná k dani je oprávněna určit, která čísla účtů podle odstavce 1 budou zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (3) V přihlášce k registraci plátce nebo identifikované osoby je zahraniční osoba povinna uvést také adresu elektronické pošty. Neuvedení adresy elektronické pošty zahraniční osobou není v případě povinné registrace plátce nebo identifikované osoby důvodem pro zamítnutí registrace.

# Skupinová registrace - § 95a ZDPH

- Skupinová registrace se odehrává v souladu s § 95a ZDPH.

# Identifikované osoby (IO)

- Viz § 6g – 6l
- Osoba povinná k dani, která není plátcem, nebo právnická osoba nepovinná k dani jsou identifikovanými osobami ode dne uskutečnění prvního pořízení zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně; to neplatí pro
  - ◆ a) pořízení zboží prostřední osobou při dodání zboží při třístranném obchodu, nebo
  - ◆ b) pořízení zboží z jiného členského státu, které je osvobozeno od daně podle [§ 71j](#).
- Osoba povinná k dani se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku, která není plátcem, je identifikovanou osobou ode dne přijetí zdanitelného plnění s místem plnění v tuzemsku od osoby neusazené v tuzemsku, nebo ode dne poskytnutí úplaty, ze které vznikla povinnost přiznat daň, a to od toho dne, který nastane dříve, pokud se jedná o
  - ◆ a) poskytnutí služby,
  - ◆ b) dodání zboží s instalací nebo montáží a tato osoba neusazená v tuzemsku není registrovaná jako plátce, nebo
  - ◆ c) dodání zboží soustavami nebo sítěmi.
- Osoba povinná k dani se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku, která není plátcem, je identifikovanou osobou ode dne poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle [§ 9 odst. 1](#), s výjimkou poskytnutí služby, které je v jiném členském státě osvobozeno od daně, nebo ode dne, ve kterém byla přijata úplata za poskytnutí této služby před jejím poskytnutím, pokud je tato služba ke dni přijetí úplaty známa dostatečně určitě, a to od toho dne, který nastane dříve.....atd.

- Identifikovaná osoba je povinna podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne, ve kterém se stala identifikovanou osobou...případně postupuje podle § 97a v případě dobrovolné registrace.

# Zrušení registrace

- Plátce může zrušit registraci k DPH na svou žádost za podmínek uvedených v § 106 ZDPH (skupina v § 106e),
- IO může zrušit registraci k DPH na svou žádost za podmínek uvedených v § 107a ZDPH,
- Oprávněn zrušit registraci z moci úřední je také správce daně (viz § 106, 107).

# Povinnost přiznat daň podle § 108 ZDPH

- Kromě plátců jsou povinny přiznat daň i jiné osoby za podmínek uvedených v § 108 ZDPH (tzn. že je teoreticky i prakticky možné, že DPH v určitých případech musí přiznat i osoby, které nejsou plátcí DPH!!!),
- Tento paragraf je nutno pečlivě nastudovat, neboť je jedním ze základních ustanovení pro správné pochopení systému zdaňování!!!!

# Zdaňovací období

- Zdaňovací období k DPH vymezuje § 99 ZDPH a je jím obecně kalendářní měsíc,
- Dle § 99a lze potom při splnění podmínek zde uvedených změnit toto zdaňovací období na kalendářní čtvrtletí,
- Od 1.1.2013 došlo ke změně filozofie, protože základním zdaňovacím obdobím nebyl kalendářní měsíc, nýbrž kalendářní čtvrtletí.

# Daňové přiznání

- Upraveno v § 101 ZDPH,
- (1) Daňové přiznání má povinnost podat
  - ◆ a) plátce,
  - ◆ b) identifikovaná osoba,
  - ◆ c) osoba, které vznikla povinnost přiznat daň, kterou uvedla na jí vystaveném dokladu, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém doklad vystavila, nebo
  - ◆ d) osoba, která není plátcem a které vznikla povinnost přiznat daň podle § 108 odst. 1 písm. h), a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém bylo plátcem deklarováno osvobozené dodání zboží do jiného členského státu.
- (2) Lhůty podle odstavce 1 nelze prodloužit.
- (3) Plátce je povinen podat daňové přiznání i v případě, že mu nevznikla povinnost přiznat daň.
- (4) Plátce, který nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu, je povinen podat daňové přiznání pouze za zdaňovací období, ve kterém mu vznikla povinnost přiznat daň nebo povinnost přiznat plnění osvobozené od daně. Nevznikla-li tomuto plátcovi ve zdaňovacím období povinnost přiznat daň nebo povinnost přiznat plnění osvobozené od daně, nesděluje tuto skutečnost správci daně.
- (5) Nevznikla-li identifikované osobě ve zdaňovacím období povinnost přiznat daň, nesděluje tuto skutečnost správci daně.
- Lhůta – 25 dnů - § 136 odst. 4 DŘ, forma elektronicky - § 101a ZDPH.

# Souhrnné hlášení

- Dle § 102 ZDPH je plátce je povinen podat souhrnné hlášení, pokud mu vznikla povinnost přiznat
  - ◆ dodání zboží z tuzemska do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě,
  - ◆ přemístění zboží plátcem z tuzemska do jiného členského státu,
  - ◆ dodání zboží kupujícímu při třístranném obchodu, pokud je plátce prostřední osobou v tomto obchodu, nebo
  - ◆ poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1, s výjimkou poskytnutí služby, které je v jiném členském státě osvobozeno od daně, osobě registrované k dani v jiném členském státě, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby, nebo pokud před uskutečněním této služby přijal úplatu, byla-li tato služba ke dni přijetí úplaty známa dostatečně určitě.
- Identifikovaná osoba je povinna podat souhrnné hlášení, pokud uskutečnila
  - ◆ a) poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1, s výjimkou poskytnutí služby, které je v jiném členském státě osvobozeno od daně, osobě registrované k dani v jiném členském státě, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby nebo pokud před uskutečněním této služby přijala úplatu, byla-li tato služba ke dni přijetí úplaty známa dostatečně určitě, nebo
  - ◆ b) dodání zboží kupujícímu při třístranném obchodu, pokud je identifikovaná osoba prostřední osobou v tomto obchodu.
- Plátce je povinen podat souhrnné hlášení, pokud jako prodávající přemístil zboží v režimu skladu z tuzemska do jiného členského státu.
- Souhrnné hlášení lze podat pouze elektronicky.
- Souhrnné hlášení podává plátce za každý kalendářní měsíc do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce. Souhrnné hlášení podává identifikovaná osoba do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém bylo plnění uskutečněno.
- Pokud plátce uskutečňuje pouze plnění podle odstavce 1 písm. d), podává souhrnné hlášení ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

- Pokud plátce podle odstavce 6 podává souhrnné hlášení za každé kalendářní čtvrtletí a v průběhu kalendářního čtvrtletí uskuteční plnění podle odstavce 1 písm. a) až c), vzniká plátcovi povinnost v tomto kalendářním čtvrtletí za měsíce, které předcházejí kalendářnímu měsíci, ve kterém došlo k uskutečnění plnění podle odstavce 1 písm. a) až c), povinnost podat souhrnné hlášení za každý kalendářní měsíc tohoto kalendářního čtvrtletí, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém došlo k uskutečnění plnění podle odstavce 1 písm. a) až c). Tento plátce dále podává souhrnné hlášení podle odstavce 5, a to za každý kalendářní měsíc do konce kalendářního roku, ve kterém uskutečnil plnění podle odstavce 1 písm. a) až c).
- Pokud plátce nebo IO, kteří podali souhrnné hlášení, zjistí, že uvedli chybné údaje, jsou povinni do 15 dnů od dne zjištění chybných údajů podat následné souhrnné hlášení způsobem uvedeným v § 102 odst. 4.
- Správce daně údaje v souhrnném hlášení, popřípadě v následném souhrnném hlášení posoudí, případně prověří a využije při stanovení daně. Obdobný postup uplatní ohledně údajů, které správce daně obdrží v rámci mezinárodní spolupráce.

# A na co se DPH uplatňuje?

- Na zboží (vč. nemovitých věcí) a služby,
- Předmětem daně je podle § 2:
  - ◆ dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
  - ◆ poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
  - ◆ pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, nebo právnickou osobou nepovinnou k dani, a pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou nepovinnou k dani,

- ◆ dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.
- V této souvislosti je nutno věnovat pozornost také § 2a ZDPH, který definuje tzv. vynětí z předmětu daně,
- Dle § 2b pak lze i pořízení zboží z JČS vyňaté z předmětu daně dle § 2a odst. 2 dobrovolně do předmětu daně zařadit.

# Klíčová ustanovení k nastudování

- Pro správné pochopení souvislostí ZDPH je nutno podrobně nastudovat základní pojmy, se kterými ZDPH pracuje, tato ustanovení jsou obsažena v:
  - § 3 ZDPH a zejména v
  - § 4 ZDPH.
- Tyto paragrafy si nastudujete!!!!!!